

Srbija trpi ogromne, a posebno ekološke štete, od nekontrolisane eksploatacije rudnog bogatstva, a na problem obračuna i naplate rudne rente nedavno je ukazala i Državna revizorska institucija (DRI), izjavio je Fonetu profesor ekonomije na Tehnološko-metalurškom fakultetu Petar Đukić.

On je ukazao na nedovoljne ekološke ili zelene fondove, koji bi trebalo da budu iskorišćeni za saniranje ekoloških posledica eksploatacije rudnog bogatstva.

Đukić je naveo primer opštine Lazarevac, koja zbog rudnika uglja i TE Kolubara ima puno ekoloških problema i koja je do 1991. godine imala tzv. Fond rente, koji je namenski korišćen za zaštitu životne sredine, zaštitu zdravlja stanovništva, obnovu zelene infrastrukture i rekultivaciju područja.

Od 1991. godine taj fond je ukinut za Lazarevac kao prigradsku opštinu i prebačen je na Fond zaštite životne sredine za grad Beograd.

“Šta danas da rade Lazarevac, Kostolac, Bor i druge opštine u vremenu u kome su ekološke i druge štete od eksploatacije rudnog bogatstva postale ogromne”, pita Đukić.

On je upozorio i na činjenicu da je rudna renta za eksploataciju nafte u Srbiji znatno niža nego u inostranstvu.

Đukić je posebno ukazao da domaća istraživanja sa početka 21. veka govore da je ekološka šteta od eksploatacije rudnog bogatstva u Srbiji na nivou od jedne i po do dve milijarde evra godišnje.

Strana istraživanja su pokazala da su te štete na nivou od 6-12 odsto Bruto društvenog proizvoda, a da su u nerazvijenim zemljama, koje nemaju razvijenu infrastrukturu, i do 20 odsto BDP.

Srbija je bliža ovoj drugoj kategoriji i kod nas te štete iznose između 10-15 odsto BDP, ukazuje Đukić.

On ističe da je u siromaštvu teško biti i pravičan i efikasan i da je teško zahvatiti deo dohotka koji bi u potpunosti pokrio ekološke i druge štete od eksploatacije rudnog bogatstva, jer bi to moglo da dovede do propasti tih firmi i gubitka radnih mesta.

Za to su potrebni zakoni, potrebna je politička volja i nezavisne institucije.

Pozitivno je što je Državna revizorska institucija ukazala na problem obračuna i naplate rudne rente, ističe Đukić i podseća da je DRI saopštila da su prihodi po osnovu naknada za eksploataciju rudnog bogatstva u 2018. godini iznosili šest milijardi dinara, a da je dug početkom ove godine prema budžetu Srbije iznosio 2,6 milijardi.

Izvor: rs.n1info.com